

10 dakika

Yönetim Yatırım Danışmanlık Ltd.Şti.

Midas Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Danışmanlık A.Ş. ve Yönetim Yatırım Danışmanlık Ltd.Şti Ortak Bültenidir.

EYLÜL 2011

ABAD AVRUPALI FUTBOLSEVERLERİN UCUZA MAÇ İZLEMELERİNİN YOLUNU AÇTI

AB Adalet Divanı İngiltere Premier Lig maçlarının sadece Sky Tv'ye bağlı BskyB adlı kanaldan izlenebilmesi konusunda Futbol Federasyonu ile yayıncı kuruluş arasındaki dışlayıcı anlaşmayı rekabete aykırı buldu.

Dava Karen Murphy adlı pub işletmecisinin yayıncı kuruluşun ayda 1000 Sterlin olan paketi yerine bir Yunanlı yayıncıdan yıllık 800 Sterline aynı maçları yayınlayan bir dekoder kullanmasının engellenmesi ile başlamıştı. BskyB maçları yayınlama hakkını yıllık bir milyon Sterlini aşan bir bedel karşılığında Futbol Federasyonundan satın almıştı ama ABAD'ın kararı neticesinde maçları yayınlama konusundaki imtiyazı kaybetmiş oldu. Böylece ABAD tüketicilerin alternatif dekoder kartlarını kullanmasını engellemeye yönelik davranışların ne fikri mülkiyet haklarının korunmasına ne de maçların futbol stadyumlarından izlenmesini artırmaya hizmet etmeyeceğine dikkat çekerek bireysel kullanımda alternatif kanalların açılmasına ön ayak oldu.

Bununla birlikte pub gibi halka açık alanlarda yabancı ülkelerin yayıncı kuruluşlarından alınan dekoderlerin kullanılmasının fikri mülkiyet haklarının ihlali anlamına geleceği de kabul edildi. Böylece sadece bireysel kullanım açısından imtiyaz sahibi yayıncı kuruluş dışındaki kanallardan maç izlemenin yolu açılmış oldu. Kararın açıklanmasıyla BskyB'nin hisseleri % 3 değer kaybetti. Ayrıca karar Futbol Federasyonunun maçları yayınlama haklarını her ülkede ayrı yayıncı kuruluşa satması yönündeki uygulamasının da Avrupa tek pazarı oluşturma fikri ile bağdaştırılamaz olduğunu ortaya koydu. Zira bu uygulamanın aynı hizmeti satın alacak farklı ülkelerdeki kişiler için yapay fiyat farklılaştırmasına neden olduğu belirlendi. Dolayısıyla uygulamanın değişebileceği ve yayım haklarının Avrupa çapında yayın yapan Sky gibi tek bir yayıncıya verilebileceği yönünde beklentiler oluştu.

KALE KİLİT HAKKINDA SORUŞTURMA BAŞLATILDI

Rekabet Kurulu, 17.08.2011 tarihli toplantısında, uyguladığı prim sistemi ve fiyatlama davranışları ile 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediğinin belirlenebilmesi amacıyla Kale Kilit ve Kalıp Sanayi A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

Bu soruşturma neticesinde öncelikle Kale Kilit'in faaliyet gösterdiği ilgili pazarda hakim durumda olup olmadığı tespit edilecek. Bundan sonra ise eğer Kale Kilit hakim durumda ise uyguladığı prim sistemi ve fiyatlamaya ilişkin eylemleri ile rakiplerini pazar dışına itme gibi sonuçlar doğuracak davranışlarda bulunup bulunmadığına bakılacak. Yaklaşık bir ile bir buçuk yıl arasında süren soruşturma sürecinde Kale Kilit'ten üç defa yazılı bir defa da sözlü savunma alındıktan sonra Rekabet Kurulu soruşturma hakkında nihai kararını verecek. Soruşturma neticesinde Kale Kilit'in hakim durumunu kötüye kullandığına karar verilecek olursa bir önceki yıl cirosunun yüzde onuna kadar para cezası alması söz konusu olabilecek.

ÜLKER'İN ŞOK'U DEVRALMASINA İZİN VERİLDİ

Rekabet Kurumu, Ülker markasını bünyesinde bulunduran Yıldız Holding'in Migros bünyesinde bulunan 1.200 Şok mağazasını devralması işlemine izin verdi. Karara ilişkin olarak Kurum'un internet sayfasında kapsamlı bir açıklamaya yer verildi. Zira 2008 yılında verdiği Gıdasa'nın Topbaş Grubuna devrine dair kararıyla Kurul hızlı tüketim malları piyasasında BİM'in kontrolünde söz sahibi olan Ülker ve Topbaş Guplarının aynı ekonomik bütünlük olarak kabul edileceğine karar vermişti. Ülker'in Şok'u devralmasının indirim mağazacılığı pazarında bir hakim durum yaratıp yaratmayacağı bu ekonomik bütünlüğün devam edip etmediğine bağlı olarak değişecekti.

Yapılan açıklamada perakende seviyesinde BİM ile faaliyetini sürdüren Topbaş Grubu ile Ülker Grubu arasındaki iktisadi ve hukuki ilişkilerin yeniden analiz edildiği ve gerek taraflarla gerek rakipleriyle yapılan görüşmeler sonucunda ekonomik bütünlük değerlendirmesinde değişiklik yapılabileceği belirtildi. Buna göre tedarik pazarındaki ortaklıkların her iki Gruba da kendi stratejisi doğrultusunda ortak iktisadi menfaat sağlarken; perakende seviyesinde Ülker

ve Topbaş Grubu'nun sektördeki mevcudiyetlerinin dayandığı temeller bakımından farklı menfaatlerin söz konusu olduğu ortaya konuldu. Sonuçta devralmanın ekonomik bütünlük bakımından yeniden değerlendirilmesi sonucunda Ülker ve Topbaş Grubu'nun – perakende seviyesinde - aynı ekonomik bütünlük içerisinde olmadığı dolayısıyla Şok'un devralınmasıyla bir yoğunlaşmanın ortaya çıkmayacağı hükmüne ulaşıldı. Devralma sonucunda Migros'un Şok'u devretmesiyle alım tarafındaki yoğunlaşmanın azalması ve perakende pazarında daha önce faaliyeti bulunmayan Ülker Grubunun pazara girişi ile rekabetin artacağı beklentisi dile getirildi.

Böylece indirim mağazacılığı pazarında Şok'un rakipleri başta lider konumda olan BİM olmak üzere A101 ve Diasa ile daha etkin bir şekilde rekabet edebileceği gerekçesiyle işleme izin verildi. Ekonomik bütünlük kavramı ile ilgili değerlendirmeleri de içerecek olan Rekabet Kurulu'nun Şok Marketler Ticaret A.Ş.'nin Yıldız Holding A.Ş. iştirakleri Gözde Finansal Hizmetler A.Ş. ve Bizim Toptan Satış Mağazaları A.Ş. tarafından devralınması işlemine ilişkin gerekçeli kararın yayımlanması ile işleme izin verilmesinin altında yatan hukuki sebepler daha açık anlaşılacaktır.

REKABET KURUMU'NA YAPILACAK BİLDİRİMLERDE ELEKTRONİK BİLDİRİM ŞARTI DA ARANACAK

Rekabet Kurulu ilgili tebliğlerinde yaptığı değişiklik ile bundan sonra yazılı bildirimlere ilaveten elektronik ortamda da bildirimde bulunulması dönemini başlattı. Buna göre gerek birleşme-devralma işlemlerinde izin almak için gerekse isteğe bağlı muafiyet veya menfi tespit başvurularında bildirim formu ve ekindeki belgelerin ayrıca elektronik ortamda hazırlanarak elden veya posta ile Ankara'da bulunan Kurum merkezine iletilmesi gerekecek. Bildirimle ilgili belgeleri elektronik ortamda da inceleyebilme imkânına kavuşan Kurum'un böylece işlemleri daha hızlı sonuçlandırabilmesi mümkün olacaktır.

Diğer yandan bildirim formunun tüm sayfalarının yetkili kişiler veya temsilciler tarafından paraflanması ve başvuruda kullanılan belgelerin arasında yer alan suretlerin asıllarına uygunluğunun yetkili kişiler veya temsilciler tarafından onaylanması gerektiği de yapılan yeni düzenlemeler ile netleştirildi.

AB KOMİSYONU ELEKTRONİK ÖDEME SİSTEMLERİ PAZARINDA SORUŞTURMA BAŞLATTI

AB Komisyonu Avrupa Ödemeler Kurulu (European Payments Council EPC) tarafından düzenlenen internet aracılığıyla yapılan ödemelerin standardizasyonu konusunda soruşturma başlattı. EPC bankacılık sektöründe ödemeler konusunda koordinasyon ve karar mercii konumunda. Komisyon EPC'nin ödemelerin standardizasyonu ile ilgili kararlarının rekabeti ihlal edip etmediğini örneğin pazara yeni girecekleri veya bankaların kontrolünde olmayan ödeme şirketlerini dışlayıp dışlamadığını araştırarak.

Rekabetten Sorumlu Komiser Joaquín Almunia konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada internet aracılığıyla yapılan ödemelerin güvenli ve etkin bir şekilde işleyebilmesi için EPC'nin faaliyet göstermesine ve standartlar getirmesine ihtiyaç olduğunu ifade etti. Fakat bu standardizasyon sürecinin EPC'nin katılımcısı olmayan teşebbüsler için fırsatları ortadan kaldıracak bir işlevinin olmaması gerektiğine de dikkat çekti.

AB Komisyonu ödeme sistemlerinde standartlar benimsenmesine dair çalışmalarını tek pazara geçiş ve entegrasyonu sağlamaya dair katkıları nedeniyle memnuniyetle karşılamıştı. Ayrıca standardizasyonun etkinlik ve tüketiciler için daha iyi hizmet ve daha düşük fiyatlar getirmesi bekleniyordu. Bu doğrultuda standardizasyon anlaşmalarının rekabeti ihlal edici yönü olmadığı 2010'da kabul edilen Yatay Anlaşmalar Rehberi'nde de vurgulanmıştı.

Komisyon yapacağı soruşturma ile bankacılık alanındaki standardizasyon çalışmalarının Rehber'de öngördüğü sınırlar dahilinde olup olmadığını gözden geçirmiş olacak.

SUNEKSPRESS HAKKINDAKİ SORUŞTURMA SONA ERİYOR

Rekabet Kurulu 2 Haziran 2010 tarihli toplantısında Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. ile Condor Flugdienst GmbH. hakkında soruşturma açılmasına karar vermişti. Soruşturma öngörülen yasal sürelerin kullanılması, savunmaların alınması ve iddia ve delillerin ortaya konulması neticesinde karar aşamasına geldi. Soruşturma, Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. ile Condor Flugdienst GmbH.'nin aralarındaki anlaşmalar vasıtasıyla Almanya-Türkiye arasındaki uçuşlarda belli bir süre rekabete aykırı davranışlarda bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanunu ihlal edip etmediklerini belirlemek amacıyla açılmıştı.

Ülkemizde SunEkspress markasıyla tanınan Güneş Ekspres Havacılık, THY ile Alman Lufthansa havayollarının eşit hisse ile kurdukları bir ortak girişim şirketi olarak faaliyet gösteriyor. Condor ise Lufthansa'nın kardeş şirketi durumunda. Dolayısıyla soruşturma sonuçlandığında iki bayrak taşıyıcı havayolunun ortak girişim şirketi vasıtasıyla anlaşarak veya kartel kurarak Almanya-Türkiye arasındaki uçuşlarda rekabeti ihlal edip etmediklerinin tespiti yapılacak.

Rekabet Kurulu, Güneş Ekspres Havacılık A. Ş ile Condor Flugdienst GmbH hakkında yürütülen soruşturmanın sözlü savunmasını 25 Ekim Salı günü saat 10. 00'da yapacak. Sözlü savunma toplantısında kendilerini bir defa da sözlü olarak savunacak taraflar dinlendikten sonra Kurul nihai kararını verecek.

REKABET KURULU BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YÜRÜTTÜĞÜ SORUŞTURMAYA DAİR GEREKÇELİ KARARINI AÇIKLADI

Rekabet Kurulu, maaş promosyonları konusunda rekabeti ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla 8 banka hakkında açtığı soruşturmayı geçtiğimiz mart ayında sonuçlandırmıştı. Piyasanın yakından takip ettiği soruşturma sonucunda 7 bankaya toplam 72 milyon 337 bin lira idari para cezası verilmişti.

Akbank, Denizbank, Finansbank, Garanti Bankası, Halkbank, İş Bankası, Vakıf Bank ve Yapı Kredi'nin 'centilmenlik anlaşması" adı altında özel firmalara promosyon verilmemesi, protokolü devam eden kurum/firmalara diğer bankalar tarafından teklif verilmemesi konularında protokol yapmaları ve bu bankalardan altısının, Erdemir T.A.Ş.'nin 2005 yılı maaş ödemesi ihalesi öncesinde ihalede teklif edecekleri promosyon miktarını anlaşarak belirlemeleri eylemlerinin rekabeti ihlal ettiği tespit edilmişti. Rekabet Kurulu bankaların ihlal olarak nitelenen eylemlerine dair delilleri ve ceza verilmesinin altında yatan sebepleri ayrıntılı olarak açıklayan gerekçeli kararını internet sitesinde yayımladı.

Soruşturmaya taraf olan bankaların gerekçeli kararın kendilerine bildirilmesiyle birlikte Danıştay'da para cezasının iptali için dava açma süreleri başlamış oldu. Böylece Kurul'un kararı yargı denetiminden geçmiş olacak.

AVRUPA DOĞAL GAZ SEKTÖRÜNDE SÜRPRİZ YERİNDE İNCELEMELER YAPILDI

AB Komisyonu doğal gaz arzı, iletimi ve depolanması alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin Orta ve Doğu Avrupa'daki ofislerinde sürpriz yerinde incelemelerde bulunduğunu duyurdu. Komisyonun pazar paylaşımı, ağa erişimin engellenmesi, arz farklılaştırmasının engellenmesi ve aşırı fiyatlama gibi dışlayıcı davranışlarda bulunulduğuna dair şüpheleri gidermek amacıyla söz konusu yerinde inceleme sürecini başlattığı belirtildi. Bu türden davranışların gerek hakim durumun kötüye kullanılması gerekse anlaşmalar yoluyla rekabetin ihlal edilmesi olarak değerlendirilebileceğine dikkat çekildi.

Yerinde inceleme sırasında AB Komisyonu'nun incelemeyi yapan personeline üye ülkelerin rekabet otoritelerinde görevli kişiler de eşik etti. On farklı üye ülkede yapılan yerinde incelemeler enerji sektörü bakımından bir ilk olma özelliğini de taşıyor. AB Komisyonu daha önce Batı Avrupa'da doğalgaz piyasası ile ilgili incelemelerde bulunmuştu, incelemeler bu defa daha kapsamlı olarak Orta ve Doğu Avrupa'yı kapsıyor.

KUZAY KIBRIS HAVAYOLLARI ORTAK GİRİŞİMİNE REKABET KURULU'NDAN VİZE

Ağır borç yükü nedeniyle uçuşları askıya alınan Kıbrıs Türk Hava Yolları'nın (KTHY) yerini alacak Kuzey Kıbrıs Havayolları (KKHY) için geri sayım başladı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Bakanlar Kurulu, yeni havayolu şirketinin yüzde 60 hissesinin özel sektöre, yüzde 30 hissesinin devlete ve yüzde 10 hissesinin ise Türk Hava Yolları'na ait olacak şekilde kurulması yönünde karar almıştı.

Buna göre, devletin yüzde 30'luk payını temsil edecek şirket ortaya çıktı. KKTC Başbakanı İrsen Küçük ile KKTC İhtiyat Sandığı Dairesi ortaklığında 31 Mart tarihinde İstanbul'da 'Kantara Havayolları Hava Taşımacılığı' adlı bir şirket kuruldu. Bunun ardından Kantara Havayolları Hava Taşımacılığı Ltd. Şti., Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ve sayıları 25 olan girişimci gerçek ve tüzel kişiler arasında anonim şirket niteliğinde bir ortak girişim şirketi kurularak izin için Rekabet Kurumu'na başvuruldu.

Rekabet Kurulu ise söz konusu ortak girişimin bir birleşme-devralma işlemi olmadığından izne tabi olmadığına karar verdi. Bununla birlikte rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma niteliğinde olan söz konusu ortak girişim işlemine 5 (beş) yıl süreyle bireysel muafiyet tanındı.

PETDER PİYASAYI İZLEYEREK RAPORLAYACAK

Petrol Sanayi Derneği (Petder) haftalık ya da aylık olarak akaryakıt ve LPG piyasasında bazı bilgilerin toplanarak istatistikî veri olarak derlenmesi ve değerlendirilmesi ile kamuoyuyla paylaşılmasına yönelik bir uygulama başlatıyor. Ancak öncesinde bu uygulamanın rekabeti ihlal etmeyeceğinin netleştirilmesi amacıyla menfi tespit belgesi verilmesi ya da muafiyet tanınması talebi ile Rekabet Kurumu'na başvuruda bulunuldu.

Kurul, yapılan inceleme sonucunda, Petder tarafından haftalık ya da aylık olarak akaryakıt ve oto LPG piyasalarında bazı bilgilerin toplanarak istatistikî veri olarak derlenmesi ve değerlendirmelerle birlikte kamuoyuyla paylaşılmasına ilişkin bildirim konusu uygulamaya, veri toplama ve derleme işlemlerinin bağımsız kuruluş ya da kuruluşlar eliyle yürütülmesi halinde 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilmesine karar verdi.

AB KOMİSYONU MAN'IN VOLKSWAGEN'E DEVRİNE İZİN VERDİ

Her ikisi de Alman teşebbüsleri olan MAN SE'nin Volkswagen AG tarafından devralınması işlemine AB Komisyonundan izin çıktı. Kararda devir işleminin Avrupa pazarında rekabeti kısıtlamayacağı zira diğer rakip üreticilerin etkin bir rekabet içinde oldukları belirtildi.

Karar ağır yük vasıtaları, otobüsler, şasi ve dizel motor arzı açısından devir işleminin yaratacağı sonuçları ayrıntılı olarak inceliyor. Volkswagen devralma işleminden sonra ağır yük vasıtaları pazarında Avrupa'nın bir numaralı sağlayıcısı ve birçok üye ülkede de açık ara pazar lideri konumuna gelecek. Otobüs üretimi bakımından ise ikinci en büyük üretici konumuna gelmiş olacak. Buna rağmen Daimler, Volvo, Iveco, DAF, Solaris ve VDL gibi güçlü rakiplerin bulunması nedeniyle işleme izin verildi.

DÜNYA REKABET OTORİTELERİNDEN HABERLER

- Alman Federal Kartel Ofisi ahşap üreticisi dört teşebbüse fiyat tespiti anlaşması yaptıkları gerekçesiyle toplam 42 Milyon Avro para cezası verdi.
- Yunan Rekabet Otoritesi doğal gaz arzı pazarında faaliyet gösteren iki teşebbüse rekabete aykırı davranışlarına son vermemeleri halinde günlük beş bin Avro para cezası vereceğini açıkladı.
- İngiltere Bağımsız Bankacılık Komisyonu bankacılık pazarının daha rekabetçi olabilmesi ile ilgili raporunu açıkladı.
- İspanyol Rekabet Otoritesi feribot işletmecisi bir teşebbüse yerinde incelemeyi engellediği gerekçesiyle 2 Milyon Avro para cezası verdi
- Çek Cumhuriyeti Rekabet Otoritesi elektronik şirketlerine gaz izoleli şalt cihazlarında fiyat tespiti anlaşması yaptıkları gerekçesiyle toplam 38 Milyon Avro para cezası verdi.
- Güney Afrika Rekabet Otoritesi medya sektöründe dışlayıcı fiyat uygulandığına ve pazar paylaşımı yapıldığına yönelik iddiaları araştırmak üzere iki ayrı soruşturma başlattığını açıkladı.
- Singapur Rekabet Otoritesi 16 iş bulma bürosuna, çalışanların ücretlerini belirleme konusunda koordineli hareket ettikleri gerekçesiyle 87 bin Avro para cezası verilmesine karar verdi.
- Hitachi-LG ABD’de optik disk sürücülerini pazarında fiyat tespiti anlaşmasına karıştığına dair soruşturmada suçlamaları kabul ederek uzlaşma anlaşması yapmak için başvuruda bulundu.